

บทนำ

ประเทศสหรัฐอเมริกาขึ้นชื่อว่า เป็นดินแดนแห่ง เชื้อชาติ ภาษาและวัฒนธรรมอันหลากหลาย (Multiculturalism)* เปรียบเสมือนหม้อหลอมวัฒนธรรมอันแตกต่างกัน (Melting pot) อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกาประกอบด้วยประชากรเพียง 2 ประเภท ได้แก่

1. ประชากรผู้สืบเชื้อสายมาจากชนชาติต่าง ๆ ของทวีปต่าง ๆ ดังนี้

ก. ชนผิวขาวผู้สืบเชื้อสายมาจากชนชาติต่าง ๆ ของทวีปยุโรป ที่สำคัญได้แก่ อังกฤษ เยอรมนี ไอร์แลนด์ สแกนดิเนเวีย รัสเซีย โปแลนด์ อิตาลี ฯลฯ¹

ข. ชนผิวดำ** ผู้สืบเชื้อสายมาจากชนชาติต่าง ๆ ของทวีปแอฟริกา โดยเฉพาะชายฝั่งตะวันตกที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยการค้างาช้าง ทองคำ และทาส (Ivory Coast, Gold Coast and Slave Coast) ปัจจุบันคือประเทศกานา (Ghana) และกินี (Guinea)²

ค. ชนผิวเหลืองผู้สืบเชื้อสายมาจากชนชาติต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย ที่สำคัญได้แก่ จีน

* เนื่องจากราชบัณฑิตยสถานยังมีได้บัญญัติศัพท์คำว่า Multiculturalism ผู้เขียนเองก็สามารถจะหาคำภาษาไทยให้ตรงกับความหมายเดิมของคำนี้ได้ ในที่นี้จึงขอเขียนอธิบายด้วยคำยาว ๆ เช่นนี้ เพื่อให้นักศึกษาซึ่งเรียนอยู่ในระดับปริญญาตรีเข้าใจคำนี้ได้ง่ายและชัดเจน

** เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในเรื่องของสีผิว ผู้เขียนได้ใช้คำว่า "ชนผิวดำ" ตลอดไปในตำราเล่มนี้ ซึ่งหมายถึงชาวอเมริกันเชื้อชาติแอฟริกาตั้งแต่สมัยทาสจนถึงสมัยปัจจุบันและตรงกับคำเรียกต่าง ๆ ในภาษาอังกฤษ คือ นิโกร (Negroes) คนผิวสี (Colored) คนดำ (Blacks) แอฟโฟรอเมริกัน (Afro-Americans) และในปัจจุบันใช้คำว่าแอฟริกันอเมริกัน (African Americans) ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงคำภาษาอังกฤษอีกหลายคำในความหมายลบที่ใช้เรียกชนผิวดำ

ซึ่งเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19³ *

2. ประชากรผู้มีถิ่นฐานกำเนิดบนแผ่นดินของประเทศสหรัฐอเมริกาปัจจุบันเป็นชนพื้นเมืองเดิมคือ ชาวอินเดียนแดง⁴

ประชากรทั้งสองประเภทดังกล่าวมีเผ่าพันธุ์ (Races) ที่แตกต่างกัน เป็นกลุ่มเชื้อชาติ (Ethnic Groups) กลุ่มเชื้อชาติที่นับเป็นชนกลุ่มน้อย (Minority Groups) ที่ใหญ่ที่สุด คือ ชนผิวดำซึ่งมีประชากรมากกว่าชนกลุ่มน้อยชาวพื้นเมืองอเมริกาซึ่งเป็นเจ้าของประเทศแต่เดิม อย่างไรก็ตาม ประชากรที่มีชาติพันธุ์แตกต่างกันย่อมถือสัญชาติอเมริกา ประชากรชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ล้วนมีภาษาและวัฒนธรรมอันแตกต่างกัน ประเทศสหรัฐอเมริกาจึงเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมหลายแบบมากมาย (Multiculturalism) และถูกเปรียบเปรยว่าเป็นแหล่งหลอมหลอมเชื้อชาติต่าง ๆ (Melting Pot หรือ Salad Bowl) ถึงกระนั้น ประชากรอเมริกาต่างมีวิถีชีวิตภายใต้กระแสหลักแห่งอารยธรรมอเมริกัน (The Mainstream) โดยมิได้สูญเสียเอกลักษณ์แห่งวัฒนธรรมชนชาติเดิมของตน

อย่างไรก็ตาม ชนผิวดำเป็นประชากรกลุ่มเชื้อชาติที่มีชาติพันธุ์รูปร่างหน้าตาและสีผิวที่ตลอดจนประวัติศาสตร์ของการตั้งรกรากอยู่ในสหรัฐอเมริกาแตกต่างจากกลุ่มเชื้อชาติกลุ่มอื่น ๆ ดังรายละเอียดที่จะกล่าวถึงในบทที่หนึ่ง ในสมัยทาส ชนผิวดำจึงถูกซื้อขายเหมือนปศุสัตว์และถูกเหยียดผิวและเลือกปฏิบัติในสมัยหลังการเลิกทาส ปัญหาเรื่องเชื้อชาติและสีผิวของชนผิวดำนี้จึงมักเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางการเมืองและสังคมจนกลายเป็นปัญหาที่ยืดเยื้อและซับซ้อนมาก

ราวหนึ่งหรือสองทศวรรษที่ผ่านมา นักวิชาการในสาขาวิชาการต่างๆของสหรัฐอเมริกา⁵ ได้วิพากษ์วิจารณ์การศึกษาและทบทวนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยแทนการศึกษาเฉพาะเรื่องต่าง ๆ ของชนกลุ่มใหญ่ตามประเพณีการศึกษาคั่นคว้าแบบเดิม เช่น การวิพากษ์วิจารณ์การศึกษาวรรณคดีเป็นต้น นักวิชาการสาขาวรรณคดีอเมริกันได้รวบรวมวรรณคดี (Anthology)

* ตำรานี้จะใช้คริสต์ศักราชเป็นหลักทุกแห่ง

ขึ้นมาใหม่ โดยพิจารณาความเหมาะสมของประเภทวรรณคดีที่มีอยู่แต่เดิมว่าล้ำสมัยหรือล้าสมัย ผู้อ่านหรือไม่ด้วยการจัดแบ่งประเภทและสมัยต่าง ๆ ของวรรณคดีเสียใหม่* โดยเพิ่มวรรณคดีชนกลุ่มน้อยเข้าไปในการรวบรวมใหม่ครั้งนี้ด้วย เช่น วรรณคดีของชนผิวดำ วรรณคดีชนพื้นเมือง วรรณคดีชนชาติสเปนและวรรณคดีชนชาติเม็กซิกัน เป็นต้น การศึกษาวรรณคดีในมิติใหม่เช่นนี้ก็คือ การศึกษาความหลากหลายของวัฒนธรรม (Multiculturalism) ในสหรัฐอเมริกานั่นเอง เนื่องจากสังคมอเมริกันเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมหลากหลาย (Diversity of cultures) ดังกล่าว ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเช่นนี้ทำให้สหรัฐอเมริกากำลังนิยมศึกษา ทั้งวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยและกลุ่มใหญ่ในประเทศตน ชาวอเมริกันยอมรับความจริงว่า สังคมของตนมิได้มีเพียงชนกลุ่มใหญ่เพียงกลุ่มเดียว แต่ยังประกอบด้วยกลุ่มต่าง ๆ มากมายดังกล่าวมาแล้ว

ยุคสมัยได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วสู่ยุคสมัยแห่งโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มวลมนุษยชาติทุกมุมโลกสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมถึงกันได้ ผู้ที่เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันหลากหลายย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้เข้าใจมนุษยชาติ เพราะการศึกษาวัฒนธรรมอันมากมายของสหรัฐอเมริกาจะช่วยทำให้เข้าใจปัญหาเรื่องสีผิวและเชื้อชาติของสังคมอเมริกาได้ดี และทำให้เกิดความเข้าใจอันลึกซึ้งในเนื้อหาสาระ (Themes and Messages) ของวรรณคดีอเมริกันที่มีเรื่องเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยและกลุ่มเสียเปรียบ ตลอดจนทำให้เข้าใจเนื้อหาของลักษณะสังคมอเมริกันปัจจุบันได้อย่างถ่องแท้

* Paul Lauter et al, *The Heath Anthology*, Vol. 1 and Vol. 2 (Lexington: D. C. Heath and Company, 1990). เป็นหนังสือที่รวบรวมวรรณคดีอเมริกันด้วยวิธีที่แตกต่างจากการรวบรวมวรรณคดีอเมริกันในอดีต

เชิงอรรถ บทนำ

¹Webster's Guide to American History, (Springfield: G & C Merriam Company Publishers, 1971), 706.

²Harry A. Ploski and James Williams, The Afro-American, 4th ed. (New York: John Wiley & Sons, 1983), 1367-8.

³Thomas Sowell, Ethnic America A History (New York: Basic Books, 1981), 133.

⁴Arthur S. Link et al, The American People: A History (Arlington Heights: AHM Publishing Corporation, 1981), 6-9.

⁵Leslie H. Fishel, Jr. and Benjamin Quarles, The Negro American (Glenirew: Scott, Foresman and Company & William Morrow and Company, 1967), 7.

⁶สำนักข่าวสารอเมริกันกรุงเทพฯ และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, "Changing Directions in the Study of American Literature" (สัมมนาที่ พัทยา, ระหว่างวันที่ 13-16 มกราคม พ.ศ. 2536).

"His land of origin, his cultural background, his skin color and other outward physical traits tend to set him apart, and hence to make him an object of prejudice."

Leslie H. Fishel, Jr. and Benjamin
Quarles: *The Negro American*